

ولایت، رهبری، روحانیت

شهید آیت الله دکتر سید محمد حسینی بهشتی

بنیاد نشر آثار و اندیشه‌های شهید آیت الله دکتر بهشتی

تهران، ۱۳۹۰

سرشناسه	: بهشتی، محمد ۱۳۰۷-۱۳۶۰
عنوان و پدیدآورنده	: ولایت، رهبری، روحانیت / محمد حسینی بهشتی: تهیه و تنظیم: بنیاد نشر آثار و اندیشه‌های شهید آیت‌الله دکتر بهشتی
مشخصات نشر	: تهران: روزنه، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری	: ۳۰۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۳۳۴-۳۶۲-۰
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
یادداشت	: چاپ قبلی: بقمه، ۱۳۸۳
یادداشت	: نمایه
موضوع	: ولایت
موضوع	: رهبری (اسلام)
موضوع	: روحانیت
شناسه افزوده	: بنیاد نشر آثار و اندیشه‌های آیت‌الله شهید دکتر بهشتی
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۰ ۸۷۳/۸۷۳۲۲/۸۷۳۲۲
رده‌بندی دیوئی	: ۳۹۷/۲۵
شماره کتابخانه ملی	: ۳۳۷۱۷۷۲

ولایت، رهبری، روحانیت

تهیه و تنظیم: بنیاد نشر آثار و اندیشه‌های شهید آیت‌الله دکتر بهشتی

ویراستار: عبدالرحیم مروی، محسن معینی

طرح جلد: احمد جعفری

حروفچین و صفحه‌آرا: زهرا شیشه‌گران

بازبینی نهایی: حسین عبدلی

چاپ اول: ۱۳۹۰

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: شادرنگ

آدرس: خیابان توحید، ابتدای خیابان پرچم، پلاک ۲، طبقه ۴، انتشارات روزنه

تلفن: ۶۶۵۶۷۹۲۵ - ۶۶۴۳۰۵۰۳ ☎️ نمابر: ۶۶۵۶۷۹۲۶

ISBN: 978-964-334-362-0

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۳۴-۳۶۲-۰

فهرست مطالب

۷	بیشگفتار
۹	ولایت
۱۰	معنای واژه «ولایت»
۱۳	ولایت در میان اعراب پیش از اسلام
۳۷	ولایت، تولی و تبری
۳۹	بیوند و همکاری مؤمنان یا کافران
۵۱	ولایت اصیل
۵۳	عیسای مخلوق یا عیسای خدا؟
۵۶	مباهله
۶۴	عدم جواز تقلید در مسائل اعتقادی
۷۳	بررسی ابعاد گوناگون واقعه غدیر
۷۶	ویژگیهای نهضت پیامبر اسلام
۹۱	ساخت جامعه‌ای ایده‌آل با رهبری
۱۱۱	آسیب‌پذیری جوامع مسلکی (۱)
۱۱۴	اهمیت جمع میان علم و ایمان
۱۱۹	آسیب‌پذیری جوامع مسلکی و ایدئولوژیک
۱۲۴	ضرورت آگاهی جمعی نسبت به قرآن
۱۲۶	دشمن‌شناسی
۱۳۱	آسیب‌پذیری جوامع مسلکی (۲)
۱۳۷	مشکل جوامع ایمانی
۱۴۱	اهمیت مرجع‌شناسی
۱۴۴	برخی آثار تاریخی به زبان فارسی
۱۵۵	عدالت مرجع
۱۷۰	پرسش و پاسخ

۱۷۷	امامت و رهبری
۱۸۵	روش شناخت رهبر
۱۸۹	آگاهی و پابندی به مسلک
۱۹۳	مهارت و مدیریت
۱۹۹	انتخاب رهبری
۲۱۳	تعیین موضوع شان فقیه نیست
۲۱۷	نحوه انتخاب رهبر
۲۲۱	نقش ایمان رهبر به ایدئولوژی خویش
۲۲۱	"مجمدنی" خواندن مسلمانها
۲۳۹	همبستگی امام و امت
۲۴۷	شوراها
۲۴۸	سیاست خارجی
۲۵۷	امامت و زعامت
۲۵۸	اهمیت تجربه تاریخی
۲۶۹	فقیه و اولی الامر
۲۸۰	ولایت فقیه
۲۹۱	نقش روحانیت در جامعه امروز ما
۲۹۲	نقش های سنتی روحانیت
۳۰۶	نقش جدید روحانیت
۳۰۹	روحانیت و انقلاب اسلامی ایران
۳۳۵	روحانیت: ویژگی ها و مسئولیت ها
۳۶۵	روحانیت در اسلام و در میان مسلمانان
۳۶۶	در میان یهود
۳۶۶	در میان برهمنیان
۳۶۸	اسلام
۳۶۸	امتیازات یا اختلافات طبیعی و شبه طبیعی
۳۷۴	محرومیت هایی که طبقات عالی به دست خود برای خود ایجاد می کنند
۳۷۴	در اسلام
۳۷۸	وجوب کفائی با مسئولیت مشترک اجتماعی
۳۸۵	روحانیت در میان مسلمین
۳۹۹	نمایه

■ پیشگفتار

کتابی که پیش روی شماست مجموعه‌ای از گفتارها و نوشتارهایی از شهید آیت الله دکتر بهشتی است پیرامون موضوع ولایت، مسئله رهبری و نهاد روحانیت. با توجه به اینکه دکتر بهشتی خود در سلک روحانیت بوده و در مدیریت فعالیت‌های اجتماعی مشارکتی فعال داشته و در شکل‌گیری نهضت انقلابی مردم ایران و نهادهای بنیادین نظام جمهوری اسلامی نقشی مؤثر ایفا نموده، دیدگاهها و نقطه نظرانی که طی این گفتارها و نوشتارها مطرح می‌شود از دو جهت دارای اهمیتی بسیار است: نخست اینکه مصدر این مباحث عالم دینی روشن بین زمان‌شناسی است که از واقعیتهای اجتماعی تحلیلی عمیق و درکی گسترده دارد و بر این اساس تلاش می‌کند تا پاسخ پرسشهای مطرح در این زمینه‌ها را با مراجعه به منابع و مآخذ اندیشه اسلامی استنباط و استخراج کند و دیگر اینکه راه را برای شناخت بهتر بخشی از ابعاد اندیشه یکی از رهبران انقلاب اسلامی و بنیانگذاران جمهوری اسلامی هموار می‌سازد.

نکته شایان توجه در مورد گفتارها و نوشتاری که در این کتاب آمده این است که بخشی از آنها در فضای پیش از انقلاب اسلامی و غالباً در جمع

افرادی مطرح شده است که دارای دانش دینی مناسبی بوده‌اند و به نسبت گفتارهایی که در سالهای پس از انقلاب برای عموم مردم ایراد شده از بار نظری بیشتری برخوردار است.

بنا به سنت، در تنظیم گفتارهایی که در این کتاب آمده تلاش گردیده تا کمترین میزان اصلاحات به منظور رعایت حفظ امانت اعمال شود. نوشتاری که با عنوان "روحانیت در اسلام و در میان مسلمین" ملاحظه خواهید کرد نخستین بار در سال ۱۳۴۱ در مجموعه‌ای با نام بحثی درباره مرجعیت روحانیت توسط شرکت سهامی انتشار منتشر شده که در کنار مقالاتی دیگر از مرحوم آیت الله حاج سید ابوالفضل موسوی مجتهد زنجانی، مرحوم آیت الله شهید استاد مرتضی مطهری، مرحوم مهندس مهدی بازرگان، مرحوم آیت الله سید محمود طالقانی و آیت الله سید مرتضی جزائری به چاپ رسیده که در ویرایش آن‌ها به هماهنگی در رسم الخط اکتفا شده است. درباره زمان و مکان ایراد گفتارها نیز سعی شده است تا در حد امکان اطلاعات لازم آورده شود که طی پانوشتی در ابتدای هر گفتار ذکر گردیده است.

در پایان جا دارد از تلاش ویراستاران جناب آقای عبدالرحیم مرودشتی و جناب آقای محسن معینی که با صبر و حوصله بسیار به انطباق گفتارها با نوارهای موجود پرداخته و زحمت ویرایش آنها را برعهده داشته‌اند سپاسگزاری کنیم.

بنیاد نشر آثار و اندیشه‌های شهید آیت الله دکتر بهشتی